

ACC. N:R M. 8684:1-5.

Landskap: Småland Upptecknat av: H. Nilsson
 Härad: Kinnared Adress: Marianneholm
 Socken: Öja Berättat av: Lemmet Lindgren
 Uppteckningsår: 1949 Född år okänt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Luskungens
 berättelsen hämtad från skrift!

L. u. f. 43.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8684 :/.

Buskungen

Ja jag kom en gång under sommaren
att på ett behösligt ställe få taj i en
del av ett tidningsblad men något namn på
tidningen fanns ej det var redan förbrukat
men på den kvarvarande spalten stod det
Buskungen gör kreaturen blinda! ätersam
ja ä mycket nyfiken på allting så tänkte
ja: den här biten kan va roligt ä läsa
så ja stöppade den i fäcken för att
läsa den då ja kom hem. När ja
nu fick se samma benämning i fråge lista
så to ja rätt på tidningslappen ä läste
om den, ä om det är mig tillåtet så
ska ja skriva ät ätter ordalydelsen som
då står, då kan va roligt höra va som
Kandidat Lemnat ^{Stindgren} berättar om
Buskungen, 1933 så han en i Småland.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. u. F. 43.

ACC. N:R. M. 8684:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Han skriver! jag har studerat det s.k.
luskningsfenomenet i ett tiotal år, samtalar
kandidat Lindgren vid ett samtal med A.B:s
korespondent, och har också haft turser att
själv vid ett tillfälle iakta ett larvtåg.

Det var sommaren 1933. på Gransholms
herregård i Småland, som jag hittade en
lusknung eller härmask som den också kall-
as. Den mätte omkring en meter i längd
och bredden varierade mellan 15 och 40 mm.

Det märkvärdiga var, att den tydligen
just kommit fram ur den på plåsen lösa
mjellan, då tågets bakända fortfarande
befann sig under ytan, då jag hittade den.
Vitterligt har någon sådan iakttagelse
ända tidigare gjorts i Sverige, men enligt
uppgift skulle en dr M. Nowicki 1865 i västra
Karpaterernas stora skogar ha påträffat en härmask

som just kommit upp ur jorden, han såg
för övrigt vid samma tillfälle icke mindre
än elva karvtåg! Larverna i härmasktåga
= en tillhörig någon art av sorgmyggornas
familj, av vilken det fins ett 50. till föga
kända arter i Sverige. Ett antagande, att
härmasken skulle vara en parallellföretelse
till de hundertåriga vissa kolonialis förekomman-
= de fjärils-larver företa, då de kallat ~~sin~~ sin
vårdvärd, torde icke hålla strek.

Sorgmyggorna leva nämligen av humusäm-
=nen i marken, en art av födoämnen,
som korppast kan antas tryta.
Folkfantasierna har flitigt sysslat med dess märk-
=liga företelsen, berättare kandidat Hurdgren
vidare, och som en följd härav har dess
=kungen begärats med en mängd benämningar.
Utom lusking kan man få höra allmogens

ACC. N.R. M. 8684:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kalla den omndrag, bodrag, daggonn
(i Skåne ibland duggonn), gråen, silversked
och härmasken. Det sistnämnda härsyftar
på den gamla folktron, att dess uppträdande
= de förebådar krig och ölig. I Småland
härskar fortfarande på sina håll seden
att bränna härmasken, då man tror, att
kreatur, som trampat på den drabbas av
blindhet. I Riesengebirge ansåg man förr
i världen, att det skulle bli hungersnöd
om en lusking sågs röra sig uppåt höj-
= denna, men däremot ett fruktbart år om
den iastogs krypande mot lägre trakter.
På en del orter bl. a. i Thüringen och
Norge ansågo bönderna förr, att det betydde
lycka, om en lusking kröp över utlagda
skåder. Trots att luskingar då och då
påträffas i år ha de varit speciellt rikligt

ACC. N.R. M. 8684:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

föreliggande — är svensk entomologisk
litteratur fattig på vetenskapliga fakta om
särtaffen. Det är för att fullständiga
kännedomaren om Luskingen som jag
för någon tid sedan sände ut min
vädjan till allmänheten om upplysningar
slutar Kandidat Lindgren.

Pang.

är signaturen för berättelsen.

För min egen personliga del har jag
mig veteligen aldrig sett någon Lusking
och hans egenskaper är mig obekanta
om både färger och särlikheten samt
hans övriga egenskaper, men namnet
Lusking har jag verkligen hört talas
men omedelbar om föremålet i fråga.